

LUNDS
UNIVERSITET

Institutionen för psykologi
Beteendevetenskapliga programmet

Implicita och explicita attityder gentemot kvinnor

En studie om sambandet mellan implicita och explicita attityder

Implicit and explicit attitudes towards women

A study on the relationship between implicit and explicit attitudes

Agnes Andersson & Matilda Gellberg

Kandidatuppsats, 2022

Handledare: Amanda Klysing
Examinator: Eva Hoff

Abstract

This study examines implicit and explicit attitudes towards women in Sweden and the connection between these. The sample consisted of men and women ($N = 62$) of different ages and professional positions in Sweden. To capture the participants' implicit associations, the Implicit Association Test (IAT) was used. The IAT aims to measure people's automatic and spontaneous implicit associations. Explicit attitudes were measured via the Swedish modern sexism scale. The modern sexism scale is designed to measure sexism in a Nordic context. The results demonstrated that both men and women associated women more positively than men, and a significant result showed that women prefer their ingroup over their outgroup but men showed no preference for either group, lastly men showed a higher degree of modern sexism compared to women. The IAT and the Swedish modern sexism scale did not correlate significantly. In summary, the study indicates that the implicit associations towards women did not show negative associations, but that the modern sexism scale showed that modern sexism is still applicable in Sweden. Furthermore, it is important that research continues to be conducted in this area in order to increase understanding of the attitudes towards women but also the modern sexism and why it occurs, in the hope of a more equal future.

Keywords: Implicit association, explicit attitudes, sexism, IAT, swedish modern sexism scale

Sammanfattning

Denna studie undersöker implicita och explicita attityder till kvinnor i Sverige och sambandet däremellan. Urvalet bestod av män och kvinnor ($N = 62$) i olika åldrar och yrkesbefattningar i Sverige. För att fånga deltagarnas implicita associationer användes Implicit Association Test (IAT). IAT ämnar att mäta personers automatiska och spontana implicita associationer. De explicita attityderna mättes via Swedish modern sexism scale. Den moderna sexism-skalan är utformad att mäta sexism i en nordisk kontext. Resultaten från studien visade att män och kvinnor i högre grad associerar kvinnor mer positivt än män, på grupp-nivå erhöles signifikant resultat att kvinnor föredrar sin ingrupp över sin utgrupp men männen visade ingen preferens för endera grupp, avslutligen visade männen högre grad av modern sexism relaterat till kvinnorna. IAT och sexism-skalan korrelerade inte signifikant. Sammanfattningsvis talar studien för att de implicita associationerna till kvinnor inte visade på negativa associationer, men att moderna sexism-skalan visade att modern sexism fortfarande är applicerbart i Sverige. Vidare är det viktigt att forskningen fortsätter bedrivas inom detta område för att öka förståelsen för attityder till kvinnor samt den moderna sexismen och varför den uppstår, i hopp om att framtiden bli mer jämställd.

Nyckelord: implicita associationer, explicita attityder, sexism, IAT, Swedish modern sexism scale

Tack!

Vi vill tacka alla som deltog i studien, utan er hade vår uppsats inte varit möjlig. Vi vill också tacka vår handledare Amanda Klysing för hennes stora engagemang och konstruktiva feedback, det har varit ett ovärderligt stöd under processens gång och färdigställandet av studien.

Implicita- och explicita attityder gentemot kvinnor

I Sverige idag är kvinnor en utsatt grupp på flera olika sätt, i hemmet, på arbetsplatsen, och i offentligheten (Statistiska centralbyrån, 2020). Diskriminering förekommer på olika sociala nivåer, från individnivå till kulturell nivå (Kite & Whitley, 2016). Jämställdhetsfrågor har blivit en aktuell politisk fråga som skapat debatter i dagens samhälle, vilket till viss del har lett till förändring om bland annat kvinnans rätt till likvärdiga villkor i samhället, som till exempel lika lön för lika jobb. Trots att Sverige utåt sett kan framstå som ett jämställt land vet vi också att graden av jämställdhet är lätt att överskatta (Gustafsson Sendén et al., 2019).

En bidragande faktor till ojämlikhet i samhället är explicita och implicita fördomar (Heilman, 1995). Det som främst skiljer implicita och explicita fördomar åt är graden av medvetenhet i aktiveringen av stereotyprelaterade tankar och beteenden (Greenwald & Lai, 2020). Explicita attityder verkar i ett medvetet tillstånd och är ofta långsamma och avsiktliga, dessa attityder mäts oftast via självskattningsformulär. Implicita attityder är, i motsatsen till explicita attityder, ofta i ett omedvetet tillstånd och känns igen som snabba och automatiska processer. Storage et al. (2020) argumenterar för att för att få en fullständig förståelse för fenomenet stereotyper så behöver en studie inkludera både implicita och explicita mått. Det finns väldigt lite forskning på generella attityder mot kvinnor där både implicita och explicita mått har använts. I studier där denna kombination av mått har använts så har forskningen riktat in sig på ett mer specifikt område, exempelvis i vilken utsträckning personer associerar män respektive kvinnor med intelligens (Storage et al., 2020). I den här uppsatsen vill vi därför fylla detta tomrum som finns i forskningen och titta närmare på generella attityder till kvinnor. Detta kan bidra med ökad förståelse för faktorer som bidrar till omedveten diskriminering av kvinnor och därmed besvara en politisk förfrågan om ytterligare kunskap om kvinnor och mäns situation i samhället (Statistiska centralbyrån, 2020).

En av de viktigaste faktorerna som påverkar hur en person bemöter någon annan är deras attityd gentemot dem (Allport, 1954). Under de senaste 20 åren har forskning om implicit social kognition visat att sociala bedömningar och beteenden kan styras av attityder och stereotyper som individen kanske saknar medvetenhet om (Greenwald & Lai, 2020). Stereotyper är föreställningar och åsikter om egenskaper, attribut och beteende hos medlemmar i olika grupper (Hilton & von Hippel, 1996). Människor lär sig stereotyper genom media, vänner, föräldrar, men även klassisk och modern litteratur, men också genom att observera världen runt omkring sig. Devine (1989) hävdade att från en tidig ålder

exponeras nästan alla människor för stereotyp information som är förknippad med vissa grupper oavsett (och kanske innan de bildar) deras personliga övertygelser, och genom upprepad exponering för denna information lär de sig stereotyper om olika grupper. Att människan använder stereotyper i sitt sätt att navigera i omvärlden genom kategorisering och generalisering, detta besparar hen både tid och energi (Lippman, 1922) men kan också leda till bias.

Förutom stereotyper kan även de grupper vi tillhör påverka våra attityder gentemot andra sociala grupper. Människor från privilegierade grupper är ofta omedvetna om sina gruppbaseade privilegier (de fördelar de åtnjuter enbart pga. att de är medlemmar av en dominant grupp) och att dessa privilegier kommer till en kostnad för de oprivilegierade är ofta okänt (Johnson, 2006; McIntosh, 1988). Det har dock visat sig att det är vanligare bland grupper med låg status än grupper med hög status att favorisera en annan grupp än sin egen och stödjande rådande system (Jost et al., 2001). *System Justification Theory* hävdar att man försvarar och rättfärdigar ett helt system eller arrangemang i samhället för att det skapar trygghet och social acceptans (Jost & Banaji, 1994). Teorin går att använda som en förklaring för attityder hos in-gruppen som gynnar ut-gruppen bland de missgynnade (Jost & Banaji, 1994). Medlemmar av missgynnade grupper (t.ex. kvinnor) kan gynna utgrupper med högre status (t.ex. män) genom attityder som motiverar till att upprätthålla sociala, politiska och ekonomiska sakförhållanden (Jost et al., 2004). Den missgynnade legitimerar därmed den rådande situationen i samhället trots att man själv eller den egna gruppen kan bli lidande av detta (Jost & Banaji, 1994). Individer är (ofta på en omedveten nivå) motiverade att behålla en existerande social ordning som tjänar till ett bevarande av samhälleliga status quo, då det hjälper människor att planera och kontrollera sina liv och rättfärdigar ett existerande socialt system (Jost & Hunyady, 2005; Owuamalam et al. 2019a, 2019b; Owuamalam & Spears, 2020).

Stereotypa föreställningar kan aktiveras i minnet utan att människor är medvetna om att det händer, och därför påverkar sådana föreställningar beteendet även hos personer som har låga fördomar (Kite & Whitley, 2016). Fördomsfulla attityder kan vara subtila och mindre synliga, vara ojämlika och skadliga, och dessa beteenden går obemärkt förbi för att människor har internaliserat subtila beteenden som 'normala' eller 'naturliga' och är ofta omedvetna (Benokraitis & Feagin, 1995). För att förstå detta fenomen behöver man överväga skillnaden mellan implicita fördomar; reaktioner mot grupper eller individer som uppstår automatiskt utanför medvetenhet, och explicita fördomar; attityder som människor är medvetna om och lätt kan kontrollera (Devine, 1989; Greenwald & Banaji, 1995). De olika

attityderna samexisterar och för att förutsäga olika beteenden så behövs både de explicita och implicita attityderna undersökas och tas med i beräkningen (Storage et al., 2020).

Implicita attityder

Implicita fördomar är till skillnad från explicita fördomar attityder som vi inte uttrycker frivilligt, exempelvis tankar och åsikter vi inte vill kännas vid som vi upplever olämpliga för offentligt yttrande. Implicita attityder är omedvetna och påverkar beteendet i mer plötsliga och spontana situationer (Greenwald & Banaji, 1995). Implicit association test (IAT) används som ett redskap för att mäta dessa implicita attityder hos människor (Greenwald et al., 1998). IAT har använts frekvent och flitigt för att mäta människors implicita fördomar och är ett verktyg som man kan använda till olika områden där implicita fördomar finns och mäter hur olika begrepp är associerade till varandra (Gawronski et al., 2020). För att mäta omedvetna associationer undersöks den relativa hastigheten med vilken personer associerar och kategoriserar olika grupper. Testet innehåller två olika sociala kategorier (exempelvis kvinna/man) som försökspersonerna associerar med stimuli från relevanta dimensioner (exempelvis positiva och negativa ord) genom att trycka på olika knapparna för de olika kombinationerna av grupp och dimension. IAT mäter den tid som det tar för att skatta de olika kombinationerna av stimuli och jämför vilka kombinationer av stimuli som sticker ut ifrån responstidens medelvärde. Beroende på om kombinationen känns naturlig eller onaturlig för försökspersonerna blir associationshastigheten olika för dessa kombinationer. Kombinationer som ger snabba svar är kombinationer som är mer automatiska medan kombinationer som tar längre tid att svara på är mindre automatiska (Greenwald & Banaji, 1995). Resultat från studier som använt IAT har visat att människor vanligtvis svarar snabbare på försök där in-gruppsnamn paras med trevliga ord och utgruppsnamn paras med obehagliga ord (d.v.s. kongruenta försök) än på de där in-gruppsnamn är parade med obehagliga ord och ut-gruppsnamn är ihopkopplade med trevliga ord (d.v.s. inkongruenta försök; Ashburn-Nardo et al., 2001; Greenwald et al. 1998; Rudman et al., 1999).

Greenwald et al. (1998) hittade resultat för intergruppsbias som involverade vita försökspersoner som kategoriserade traditionellt vita och svarta namn i USA. Studien hittade stöd för pro-in-grupp/anti-ut-grupp IAT-effekter då försökspersonerna visade en implicit attitydpreferens för vita namn före svarta namn. Olson & Fazio (2003) studie gjorda med vita människor som försökspersoner visade att dessa hade en tendens att snabbare skatta "svart man" med negativa ord än "vit man" med negativa ord. Rudman et al. (1999) hittade

övertygande resultat för pro-in-grupp/anti-ut-grupp IAT-effekter med judiska kontra kristna, unga mot gamla och amerikanska kontra sovjetiska grupper. Ashburn-Nardo et al. (2001) gjorde tre experiment som alla visade på att intergruppsbias inträffar under minimala förhållanden med hjälp av IAT och deltagarna i studien visade signifikanta IAT-effekter även när de var lika obekanta med in-gruppen och ut-gruppen. Deras resultat bidrar också till att visa på att intergruppsbias till viss del härrör från hur det mänskliga sinnet är organiserat och hur det strukturerar information (Tobena et al., 1999). Dessa fynd pekar på den automatiska associationen av positivitet med ens kända in-grupp och negativitet med ens kända ut-grupp samt talar för IAT som ett verktyg för att undersöka sådana associationer. Det finns dock vissa undantag från denna princip. Rudman & Goodwin (2004) fann genom IAT test att kvinnor visade preferens för sin egen ingrupp, men detsamma gällde inte hos män. Det är alltså inte alltid att en ingrupspreferens visar sig, utan relationen mellan olika sociala grupper kan också leda till olika implicita attityder.

Explicita attityder

Förutom potentiellt implicit bias gentemot kvinnor i egenskap av marginaliserad grupp har även explicita attityder en påverkan på grupprelationer. Sexism definieras som fördomar eller diskriminering riktad mot kvinnor (Ekehammar et al., 2000; Glick & Fiske, 1996). Swim et al. (1995) skiljer gammaldags från modern sexism, och sexism manifesteras i olika former (Glick & Fiske, 1996; Swim & Cohen, 1997; Swim et al., 1995). Den klassiska uttalande sexismen, är enligt Ekehammar et al. (2000) inte längre relevant i en skandinavisk kontext men menar på att den moderna sexismen är det.

Explicita fördomar är till skillnad från implicita fördomar attityder som är väl etablerade i vårt medvetande. Det är medvetna attityder som utvärderats av individen och bygger på mer medvetna beslut (Nosek et al., 2005). Nosek et al. (2005) hävdar att människor kan försöka att påverka sina explicita attityder som ett försök att passa bättre in i den rådande sociala situationen. Detta kan ses som en del av att individer strävar efter social önskvärdhet, som i situationen av en enkätundersökning kan sägas vara en av deltagarnas önskan eller behov av att nå omgivningens godkännande genom att ge svar som hen tänker sig skulle vara önskvärda enligt rådande normer (Holtgraves, 2004). Människors tendens att framställa sig själva som icke-fördomsfulla och socialt eller politiskt "korrekta" (Crosby et al., 1980) kan även detta förhindra uttryck för uppenbara former av fördomar. En vanlig metod som används för att mäta explicita attityder är via självskattningsformulär, vilket är den metod som denna studie utgår från.

Negativa attityder mot kvinnor kan delas in i tre olika kategorier; *öppna* (overt), *dolda* (covert) och *subtila* (subtle) (Swim & Cohen, 1997). Swim & Cohen (1997) beskriver de öppna attityderna som synliga och avsiktliga; dolda attityder som gömda och hemliga; subtila attityder som svårare att upptäcka pga den rådande kulturen och normerna i samhället. Vidare delar Swim & Cohen (1997) upp sexism i två kategorier; klassisk och modern sexism, där klassisk sexism beskrivs som mer öppna och tydliga fördomar, i kontrast till den moderna sexismen där fördomarna beskrivs som mer svårfångade och dolda. Den moderna sexismen innefattar ett förnekande av diskriminering mot kvinnor i samhället samt om en vidmakthållande politik som förhindrar jämställdhet könen emellan (Swim et al., 1995).

Ytterligare kategorisering av sexistiska fördomar gjordes av Glick & Fiske (1996). Glick & Fiske (1996) betraktar sexism som en multidimensionell konstruktion bestående av två ambivalenta attityder; *välvillig* (benevolent) och *fientlig* (hostile), där välvillig sexism kan användas för att indirekt kompensera den fientliga formen. Fientlig sexism ger uttryck till den traditionella uppfattningen om fördomar, som något negativt och osympatiskt, och män med dessa attityder tenderar till att ha negativa stereotyper om kvinnor vilket i sin tur härleder till negativa attityder mot kvinnorna (Glick & Fiske, 1996). En mer diskret form av sexism är välvillig sexism, som snarare kan vara positiv i sitt uttryck gentemot kvinnorna och behöver inte uppfattas som ovänlig eller nedlåtande (Glick & Fiske, 1996). Kilianski & Rudman (1998) fann att somliga kvinnor kan finna välvillig sexism som gentlemannamässig.

Ideologin bakom dessa typer av sexism är densamma (Glick & Fiske, 1996) och innefattar att kvinnan är underordnad mannen och tillhör det svagare könet; man instämmer alltså med de traditionella könsrollerna. Samhällets syn på fördomar och traditionsenliga könsroller har dock förändrats i takt med kvinnans emancipatoriska processer i samhället och inom den politiska arenan, och kan därför ses som en anledning till hur sexistiska åsikter har förändrats och blivit mindre direkt observerbara. Fördomarna finns således kvar, de tar sig bara annorlunda uttryck genom mer subtila och dolda processer.

Kopplingar mellan explicita och implicita attityder

Många teoretiker har föreslagit att fördomar är en oundviklig process av kategoriseringsprocesser såsom stereotypisering (Allport, 1954; Billig, 1985; Ehrlich, 1973; Tajfel, 1981). Redan i tidig ålder visar barn stereotypa föreställningar om de könsroller som är dominerande inom deras kultur (Berk, 2009). Barn börjar stereotypisera vardagen efter kön (manligt/kvinnligt) redan vid två års ålder (Axell & Boström, 2019). Efter två års ålder och

genom livet följer en mängd sociala situationer och kontexter som i många avseenden har kön som en faktor, i vissa avseenden mer betydande och i andra mindre och kommer till att forma individen. Implicita fördomar börjar bildas i tidig ålder och fortsätter på en konstant nivå även när nivåerna av explicita fördomar minskar från barndomen genom tonåren till vuxen ålder (Baron & Banaji, 2006; Dunham et al., 2013). Det finns starkt stöd för att stereotyper är väl etablerade i barns minne redan innan barnet hunnit att etablera den kognitiva förmågan och flexibiliteten att ifrågasätta och kritiskt utvärdera stereotypens validitet eller godtagbarhet (Allport, 1954; Porter, 1971; Proshansky, 1966). Som ett resultat av detta är personliga övertygelser (d.v.s beslut om lämpligheten av stereotypiska tillskrivningar) nödvändigtvis nyare kognitiva strukturer (Higgins & King, 1981). Det betyder att det kan finnas en diskrepans mellan våra automatiska och medvetna attityder gentemot sociala grupper, där även människor som anser sig själva vara fri från fördomar kan hysa negativa attityder mot sociala grupper utan att vara medvetna om det. Kite & Whitley (2016) menar att människor ofta är omedvetna om på vilka sätt som ens kultur påverkar deras tankar och övertygelser, vilket kan leda till just stereotypa värderingar, åsikter och attityder.

Sambandet mellan stereotyper, fördomar och diskriminering är alltså komplext, och att ha kunskap om stereotypa föreställningar betyder inte nödvändigtvis att en individ är fördomsfull (Kite & Whitley, 2016). Det är möjligt att kulturella stereotyper aktiveras automatiskt när en grupp görs relevant utan att en person behöver hålla med om att dessa är giltiga: omedveten aktivering av stereotyper kan följas av medveten icke-fördomsfullhet (Devine, 1989). Devine (1989) visade att när stereotypa föreställningar aktiverades på en nivå under medveten närvaro kunde forskningsdeltagarna inte kontrollera inflytandet av dessa stereotyper på deras utvärderingar av medlemmar i den stereotypa gruppen. Ändå, när tillfälle gavs, försökte och kunde fördomsfria forskningsdeltagare åsidosätta inflytandet av sina stereotypa övertygelser och ge fördomsfria svar. Det vill säga, människor som tror att fördomar är fel och försöker kontrollera och eliminera sina fördomar kan framgångsrikt minimera effekterna av stereotyper på deras beteende (Devine, 1989). Att explicita och implicita attityder korrelerar svagt har setts som stöd för att IAT mäter just omedvetna attityder (Greenwald & Lai, 2020), men detta är inte något som har undersökts direkt för den generella dimensionen kön.

Syfte och frågeställning

Vi ser en brist på forskning som gjorts på implicita och explicita attityder till kvinnor och det eventuella sambandet däremellan. Vi avser därför att undersöka ämnet för att på så

vis synliggöra hur våra medvetna och omedvetna attityder gällande könsgrupper relaterar till varandra och fylla ett tomrum i forskningen.

Hypoteser

Vi förväntar oss att deltagarna kommer överlag visa en starkare negativ än positiv association till kvinnor relativt till män. Vilket i denna studie betyder att vi förväntar oss att både män och kvinnor kommer att vara snabbare att kategorisera män och ord med positiv valens än kvinnor och ord med positiv valens, när de utför IAT (implicit association test), likaså ta längre tid på sig att kategorisera män med ord med negativ valens än kvinnor (hypotes 1). När vi sedan tittar på resultatet av grupperna var för sig förväntar vi oss att deltagare som identifierar sig som män kommer att uppvisa en högre grad av negativa implicita associationer mot kvinnor än vad deltagare som identifierar sig som kvinnor gör (hypotes 2). När vi mäter de explicita attityderna (modern sexism) förväntar vi oss att män kommer uppvisa en högre grad av modern sexism än kvinnor (hypotes 3). I linje med studiens syfte att mäta kopplingen mellan implicita associationer och explicita attityder förväntar vi oss att explicita (modern sexism) och implicita (IAT) negativa attityder mot kvinnor kommer korrelera negativt med varandra. Det betyder att när grad av modern sexism ökar kommer D-värdet gå neråt mot det negativa = deltagaren föredrar män över kvinnor (hypotes 4).

Metod

Deltagare

Deltagarna rekryterades via en blandning av bekvämlighets- och snöbollsurval. Undersökningen distribuerades via sociala medier, mestadels Facebook och delades därefter vidare av deltagare. Det var ingen specifik undersökningspopulation utan huvudfokus var att få en jämn spridning av deltagare för att kunna göra en korrekt statistisk analys. Rekryteringen av deltagare tog sammanlagt 3 veckor. Urvalet bestod av 62 deltagare varav 23 identifierade sig som män, 38 som kvinnor, och 1 deltagare valde att inte svara. Åldersspannet på deltagarna som svarade på enkäten varierade från 15 år till 77 år med en medelålder av 39,89 år ($SD = 15,50$). Bland urvalet var sysselsättningen fördelad som följer: arbetare (32), studenter (19), föräldrarledig (2), pensionär (6), annat (2), resterande deltagare (1) valde att inte svara. På grund av ett tekniskt fel vid datainsamling slutförde enbart 54 av

deltagarna ett IAT och analyser som inkluderar IAT kommer därför genomföras med enbart dessa deltagare.

Material

Med hjälp av programvaran Qualtrics utformades en undersökning som ämnade att mäta implicita- och explicita attityder till könsgrupper. Qualtrics har validerats som ett tillförlitligt verktyg i utformning av onlinebaserade implicita associations test (IAT) (Carpenter et al., 2019). Undersökningen bestod utav två delar. Den första delen ämnade att mäta implicita associationer till könsgrupper via IAT, den andra delen avsåg att mäta de explicita attityderna till könsgrupper via enkätfrågor. Undersökningen avslutades med demografiska frågor gällande kön, ålder och primär sysselsättning.

Implicita material

De implicita associationerna mättes via IAT. IAT bedömer reaktionstiden på fyra associationer som är uppbyggt med två kontrasterande kategorier (Nosek et al., 2005). De två kontrasterande begreppen som användes i sammansättningen av vårt IAT var *man* och *kvinn*a samt ord med *positiv valens* och *negativ valens*. Synonymerna till man och kvinna (*kvinn*a, *dam*, *flicka*, *tjej*, *man*, *herre*, *pojke*, *kille*) och orden vi använde oss av (*bra*, *glad*, *semester*, *gåva*, *solsken*, *paradis*, *helgdag*, *himmel* vs. *dålig*, *hemsk*, *sjukdom*, *smärta*, *giftig*, *katastrof*, *problem*, *misslyckande*) hämtades från Rudman & Goodwin (2004). Konstrukten som användes för att beskriva positiv valens och negativ valens har i Rudman och Goodwin's (2004) studie validerats som könsneutrala ord. Synonymerna och orden översattes med hjälp av *back-translation*, det vill säga först från engelska till svenska och sedan tillbaka till engelska av personer som inte tagit del av den engelska originaltexten.

Resultatet från IAT räknas ut genom att beräkna alla deltagarnas *D-score* var för sig. *D-värdet* är en indikator på hur snabb respektive deltagare var i de olika tillstånden (kompatibla vs. inkompatibla). Om deltagarens *D-score* är 0 poäng så betyder det att det inte fanns någon skillnad i hastighet mellan de olika tillstånden. Om deltagarens *D-score* är 1 positivt poäng så betyder det att deltagaren var snabbare i det kompatibla blocket. Om deltagarens *D-score* är 1 negativt poäng så betyder det att deltagaren var snabbare i det inkompatibla blocket (Carpenter et al., 2019). IAT bearbetades genom *D-värde-algoritmen* (Greenwald et al., 2003). Andelen deltagare som vi tappade på grund av alltför snabba svar var obefintlig, det vill säga 0. The error rate var 6%. Den interna konsistensen av IAT bedömdes via *split-half proceduren* (De Houwer & De Bruycker, 2007) och var $r = .92$ vilket

visar att testets alla delar korrelerade med varandra och indikerar att testet var internt reliabelt.

Explicita material

Ekehammar et al.'s (2000) instrument: *Swedish classical and modern sexism scale* (SCMS) användes för att mäta explicita attityder till könsgrupper. Mätinstrumentet är utformat efter en skandinavisk kontext och har fastställts som ett tillförlitligt instrument för att mäta sexism. Vi har endast använt oss av den moderna skalan då den klassiska skalan inte längre är lika tillämpbar i Sverige som den moderna skalan. Deltagarna fick ta del av 8 påståenden där deras uppgift var att gradera dessa på en skala från 1-5 (1 = stämmer inte alls, 5 = stämmer helt). Exempel på påståenden är: *Samhället bemöter män och kvinnor på lika villkor* och *diskriminering mot kvinnor är inte längre ett problem i Sverige*. Högre poäng på skalan indikerar högre grad av sexism. Swedish modern sexism scale uppvisade god reliabilitet, $\alpha = 0.82$.

Procedur

Deltagarna utförde studien genom att klicka på en länk som tog de vidare till Qualtrics. I missivbrevet informerades deltagarna om vad studien handlade om, undersökningens tidsåtgång, att deltagandet av studien var både frivilligt och anonymt. Deltagarna informerades även om hur de skulle gå tillväga om de hade frågor gällande undersökningen. IAT var den första delen av studien som tog ca 5 minuter att fullfölja. Det var fyra olika block inom IAT och deltagarna blev informerade inför varje block vilken kategorisering som de förväntades att utföra, samt vilken tangent som var relevant i respektive del (E och I). Deltagare randomiserades till att starta med ett av följande block. Block 1: kompatibelt block där deltagarna skulle kategorisera man och ord med positiv valens och kvinna med negativ valens. Man och positiv besvarades med tangenten I och kvinna och negativ besvarades med tangenten E. Block 2: inkompatibelt block där deltagarna skulle kategorisera kvinna och ord med positiv valens samt man och negativ valens. kvinna och positiv valens besvarades med tangenten I och man och negativ valens besvarades med tangenten E. Block 3: Kompatibelt block där deltagarna skulle kategorisera man och ord med positiv valens och kvinna med negativ valens. Man och positiv besvarades med tangenten E och kvinna och negativ besvarades med tangenten I (notera att tangenterna fått en ny betydelse).

Block 4: inkompatibelt block där deltagarna skulle kategorisera kvinna och ord med positiv valens och man med negativ valens. Kvinna och positiv besvarades med tangenten E och man och negativ besvarades med tangenten I.

När IAT avslutas togs deltagarna vidare till den explicita delen av studien. Deltagarna besvarade åtta frågor som ämnade att mäta modern sexism som tog ytterligare 5 minuter att slutföra. Studien avslutades med tre demografiska frågor, kön, ålder och sysselsättning. Deltagares könstillhörighet mättes med fritext enligt rekommendationer från Lindqvist et al. (2020). När testet sedan var avklarat blev deltagarna återigen informerade om vart de skulle vända sig om de hade frågor kring studien.

Etik

Enkäten förhåller sig till de etiska principerna för svensk forskning som Bryman (2011, s.131-132) ställer upp: *informationskravet*, att alla parter har förståelse över undersökningens syfte och att det genomförs frivilligt. Detta krav uppfylldes genom att respondenterna informerades om studiens syfte innan studien påbörjats. *Samtyckeskravet*, att alla respondenter själva kan bestämma över sin medverkan. Deltagarna fick själva kryssa i om det godkände till att medverka i studien innan studien påbörjats. *Nyttjandekravet*, att det insamlade materialet endast kommer att användas i studiens syfte informerades i samband med missivbrevet. *Anonymitetskravet*, att respondenternas identiteter är och förblir anonyma. Datainsamlingsmetoden via Qualtrics ger ingen möjlighet, för varken författare eller deltagare, att visa eller ta reda på respondenternas identitet.

Resultat

Tabell 1 visar deskriptiv data för D-värdet från IAT och Swedish modern sexism scale för hela urvalet och uppdelat på deltagarkön. Total 54 personer utförde IAT och totalt 61 personer genomförde den kompletta enkäten om modern sexism.

Tabell 1. Deskriptiv data för *D* score och modern sexism.

	Kvinnor	Män	Totalt
	<i>M (SD)</i>	<i>M (SD)</i>	<i>M (SD)</i>
IAT <i>D</i> score (<i>n</i> = 54)	0.73 (0.30)	-0.12 (0.46)	0.38 (0.57)
Sexism (<i>n</i> = 61)	1.96 (0.64)	2.49 (0.82)	2.16 (0.75)

För att testa hypotes 1 (deltagarna kommer överlag visa en starkare negativ än positiv association till kvinnor relativt till män) utfördes ett one-sample t-test där urvalets medelvärde jämfördes mot 0. Testet visade att deltagarna överlag hade en mer positiv association till kvinnor jämförelsevis med män, $M_{D\text{ score}} = 0.38$, $SD = 0.57$, vilket signifikant avskilde sig från noll, $t(53) = 4.8$, $p < .001$, 95% $CI_{D\text{ score}} [0.22, 0.53]$, $d = 0.66$. Hypotes 1 förkastas därför.

För att testa hypotes 2 (män kommer att uppvisa en högre grad av negativa implicita associationer mot kvinnor än vad kvinnor gör) genomförde vi ett independent-samples t-test för att jämföra *D*-värdepoängen för män och kvinnor. Resultatet visade en signifikant skillnad i poängen mellan män ($M = -0.12$, $SD = 0.46$) och kvinnor ($M = 0.74$, $SD = 0.30$; $t(51) = 8.31$, $p < .001$, one tailed) och en stor effektstorlek $d = 2.33$.

För att vidare testa hypotes 2, utfördes två one sample t-test på grad av *D*-värdena från IAT separat på båda grupperna (män och kvinnor) för att jämföra dessa med 0. Resultatet var signifikant för kvinnor $t(31) = 13.96$, $p < .001$, men inte för män $t(20) = -1.24$, $p = .23$). Resultaten visar att kvinnor associerar positiva ord till sin ingrupp snabbare än sin utgrupp, men att männens resultat inte var signifikant skilt från 0 och därmed förkastas hypotes 2. För att testa hypotes 3 (män kommer uppvisa en högre grad av modern sexism än kvinnor) utfördes ett independent-samples t-test för att jämföra grad av modern sexism hos män och kvinnor. Resultatet visade att män rapporterade en signifikant högre grad av sexism än kvinnor, $t(59) = -2.83$, $p < .01$, two tailed). Storleken av skillnaderna i medelvärdet för män och kvinnor var medel till stor, $d = 0.75$.

Resultatet visar att män uppvisade en högre grad av sexism och bekräftar därför hypotes 3.

För att testa hypotes 4 (explicita och implicita negativa attityder kommer att korrelera negativt med varandra) testade vi relationen mellan D-värdet (mätt via IAT) och modern sexism (mätt via swedish modern sexism scale) via Pearson korrelationskoefficient.

Resultaten visade en låg negativ korrelation mellan de två variablerna och var inte signifikant, $r = -.14$, $p = .32$, och bekräftar därmed inte hypotesen. Resultatet tyder på att den moderna sexismskalan och IAT inte mäter samma sak och därför att det finns en skillnad implicita och explicita attityder gentemot kvinnor.

Diskussion

Syftet med vår studie var att undersöka implicita och explicita attityder till kvinnor och det eventuella sambandet däremellan. Det sammantagna resultatet av deltagarna i vår studie visade en starkare association mellan kvinnor och positiv valens än mellan män och positiv valens, denna associationen verkar dock vara driven av kvinnorna i vårt urval. Vi har inte gjort något formellt test av huruvida effekten hos kvinnorna och männen i urvalet skiljer sig åt och kan därför inte uttala oss om en direkt effektskillnad. Vi fann att kvinnor visade en positiv association gentemot kvinnor, män visade ingen preferens för kvinnor eller män i IAT, och huruvida denna skillnad mellan könsgrupperna är signifikant eller inte är ännu otestat. Så i relation till hypotesen kan vi inte säga att män uppvisade en högre grad av negativa associationer gentemot kvinnor, men vi kan se att de inte visade samma mönster av positiva associationer som kvinnorna i vårt urval gjorde. Resultatet visade även att männen hade en högre grad av modern sexism än kvinnorna i vår studie. Slutligen fanns det ingen signifikant korrelation mellan IAT och den moderna sexismskalan.

Hypotes 1: Deltagarna kommer överlag visa en starkare negativ än positiv association till kvinnor relativt till män

En påminnelse innan vi diskuterar resultaten är att IAT är test som mäter omedveten ordassociation, vi kan därför inte dra slutsatser om deltagarnas preferens till könsgrupperna utan snarare diskutera resultatet utifrån att det är ordassociation vi har mätt. Det generella resultatet för alla deltagarna visade att de i överlag hade mer positiv association till kvinnor än till män. Dock verkar detta resultatet främst vara drivet av kvinnorna i vår studie, då de var betydligt fler än männen. Vi förväntade oss ett annat resultat, att både män och kvinnor skulle visa en mer negativ association till kvinnor än män. Hypotesen utgick från theory of system justification (Jost, 2020) som bland annat menar på att alla som ingår i ett socialt system försvarar orättvisorna och misären, även de som i kontexten är den utsatta gruppen,

för att det skapar trygghet och social acceptans. Skulle denna teori stämma borde vi ha fått resultat som gick i linje med vår hypotes, att män och kvinnor visade negativa associationer till kvinnor i större utsträckning än till män. Detta kan tolkas som att våra deltagare hade låg motivation att stödja rådande status quo. Detta är något som vi föreslår att vidare forskning undersöker som en bidragande faktor till implicita fördomar inom generella attityder till kvinnor. Som tidigare nämnt visade de kvinnliga deltagarna en starkare positiv association till kvinnor i IAT, vilket kan tolkas som en starkare ingrups-preferens jämfört med de manliga deltagarna. Enligt Rudman & Goodwin (2004) är kvinnors ingrupsfavoritism betydligt starkare än mäns. Rudman & Goodwin's (2004) studie visade på att både män och kvinnor föredrog sin mamma över sin pappa och menar på att anknytningen till sin mamma lägger grund för personens könsattityd. Detta kan vara en eventuell förklaring varför deltagarnas gemensamma resultat visade att kvinnor snabbare associerades med positiv valens i IAT, beroende på vilken anknytning våra deltagare haft till sina mammor. Anknytning och deltagarnas relation till sin mamma är inget vi har tittat på i denna studie och kan därför inte dra några slutsatser från Rudman & Goodwin's (2004) studie. Detta hade dock varit intressant för vidare forskning att titta vidare på, kombinationen mellan attityder till kvinnor och anknytning.

Tidigare studie har visat att kvinnor tenderar att ofta utvärderas positivt och förknippas med varma och kärleksfulla egenskaper men att det kan ske på en bekostnad av kompetens (Ebert et al., 2014). Med det menas att kvinnor ofta blir förknippade med varma positivt laddade ord men mer sällan med ord som relaterar till kompetens. Att kvinnor ofta blir utvärderade positivt visade sig även i resultaten från en studie som gjordes av Eagly et al. (1991), att deltagarna överlag utvärderade kvinnor mer fördelaktigt än män. Denna artikel introducerade begreppet *women are wonderful effect*, vilket innebär att kvinnor ofta framställs som fantastiska men att det inte nödvändigtvis betyder att de får ta del av fördelaktiga beteenden (Eagly et al., 1991). Detta kan förklara varför det generella resultatet i vår studie visade att både män och kvinnor associerade kvinnor positivt i större utsträckning än män. Som tidigare studie visat, att trots att kvinnor utvärderas fördelaktigt, så betyder det inte att de får ta del av fördelaktiga beteenden. Detta är även något att poängtera kopplat till vårt resultat, att sexism och annan form av diskriminering kan förekomma trots att bilden av kvinnan är "positiv".

Hypotes 2: Män kommer att uppvisa en högre grad av negativa implicita associationer mot kvinnor än vad kvinnor gör

När vi sedan tittade på grupperna var för sig fick vi resultatet att den positiva associationen till den egna könsgruppen var starkare för kvinnor men vi erhöll inget signifikant resultat för att detta även kan appliceras på männen. Denna skillnad mellan könsgrupperna är otestad och vi kan därför inte uttala oss mer om den. Däremot visade inte männen i vår studie samma mönster av positiva associationer till kvinnan i IAT jämförelsevis med kvinnorna, men de visade inte direkt signifikant negativa associationer till kvinnor. Varför de kvinnliga deltagarna associerade sin in-grupp snabbare med ord av positiv valens kan knytas an till teorin om att kvinnor är mer benägna att ha en starkare grupp-preferens än män (Rudman & Goodwin, 2004). En förklaring till varför männen inte hade samma mönster av positiv ord-association till kvinnan i relation till de kvinnliga deltagarna, kan vara på grund att de kategoriserar in kvinnan i mindre fördelaktig könsstereotyp. Explicit sexism har en direkt negativ effekt på kvinnors livsvillkor (Statistiska centralbyrån, 2020), men även omedvetna negativa attityder kan bidra till diskriminering. Pardal et al. (2020) tittade i sin studie på implicita och explicita attityder könsstereotyper vid löneförhandling. Resultatet visade att oavsett kvinnans maktroll vid förhandlingen så påverkade mannen implicita och explicita könsstereotyp kvinnan negativt. Detta är ett exempel på hur implicita attityder kan bidra till diskriminering av kvinnor.

Hypotes 3: Män kommer uppvisa en högre grad av modern sexism än kvinnor

Männen i vår studie uppvisade en högre grad av modern sexism än kvinnor, vilket är ett resultat i linje med vår hypotes. Det betyder att männen till skillnad från kvinnorna i studien skattade högre på skalan vilket innebär att män kan ha en annan uppfattning om den moderna sexismen i Sverige idag. Detta kan bero på att dessa inte är kvinnor och alltså inte utsatta för den moderna sexismen och är således inte är medvetna om dess existens, alternativt förnekar dessa påståendena om att sexism är ett problem i Sverige. Att de manliga deltagarna förnekat sexism i större utsträckning är inget som överraskar resultaten, då förnekelse av den moderna sexismens existens går i linje med tidigare studier (Swim et al., 1995). Att diskussion kring förnekelse blir relevant kopplas till hur männens resultat som indikerade på högre grad av modern sexism. Ett exempel på ett påstående som ingår i den moderna sexismaskalan är "diskriminering mot kvinnor är inte längre ett problem i Sverige", har en deltagare kryssat i "stämmer helt" som svar på det påståendet, så visar det på någon form av förnekelse eller blindhet till den sexism som fortfarande existerar i Sverige (Statistiska centralbyrån, 2020). En alternativ förklaring till varför männen visade på högre

grad av sexism än kvinnorna, kan vara för att kvinnorna själva upplever den subtila sexismen och är mer uppmärksam på vad den innebär. Eftersom männen i vår studie visade högre grad av modern sexism så betyder det att de i mindre mån, i förhållande till kvinnorna, håller med de påståenden som indikerar att sexism skulle vara aktuellt i det svenska samhället. Om den moderna sexismens existens förnekas förhindrar jämställdhet mellan könen då utveckling inte sker inom områden där problematiken inte erkänns. Att Sverige har en sådan hög och eftersträvansvärd position i EU, kan bidra till att förnekandet av den moderna sexismens existens ökar i Sverige, då vi anses vara "det mest jämställda landet" utifrån opinionens ställningstagande. Senast år 2021 ansågs Sverige vara det mest jämställda landet i EU enligt Europeiska jämställdhetsinstitutionen (European Institute for Gender Equality, n.d) jämställdhetsindex. Tidigare studier har dock visat att jämställdheten i Sverige, i termer av arbetsdelning och könssegregering, tenderar att överskattas (Gustafsson Sendén et al., 2019). Att Sverige idag anses vara ett jämställt land bör inte vara en faktor som leder till uteslutning eller förnekelse av den diskriminering som fortsatt sker (Statistiska centralbyrån, 2020). Som tidigare nämnts delar Swim & Cohen (1997) upp sexism i två delar, klassisk och modern. Den klassiska uttalade sexismen, är enligt Ekehammar et al. (2000) inte längre relevant i en skandinavisk kontext men menar på att den moderna sexismen är det. Denna distinktion behöver bli mer tydliggjord för att Sveriges invånare ska bli medvetna om de moderna diskriminerande strukturerna som visar sig i mer subtila och dolda former.

Hypotes 4: Explicita och implicita negativa attityder kommer att korrelera negativt med varandra

Resultatet av vår studie visade att IAT och den moderna sexismskalans inte korrelerade med varandra. Det betyder att det verkar finnas en skillnad mellan de implicita associationerna och de explicita åsikterna. Om hypotes 4 (explicita och implicita negativa attityder mot kvinnor kommer att korrelera negativt med varandra) hade fått stöd så hade männens grad av sexism gett starkare utslag på deras IAT. En viktig faktor till varför vi valde att göra en kombination mellan implicita och explicita mått var för att fånga fler aspekter av fenomenet sexism. Resultatet från studien visar att det finns en skillnad mellan det implicita och explicita materialet, vilket i sin tur visar att det finns en diskrepans mellan personers åsikter och deras implicita associationer. En förklaring till varför resultatet inte korrelerade med varandra kan bero på social önskvärdhet. Studien av Näher & Krumpal (2012) behandlade social önskvärdhet kopplat till frågeformulär som berörde känsliga ämnen. Resultaten från deras studie visade att den sociala normen är det som påverkar en respondent starkast i sin självrapportering. Det betyder att de sociala normerna som råder i samhället har

ett stort inflytande på hur respondenter rapporterar på självskattningsformulär, vilket resulterat inte behöver vara i enlighet med verkligheten. Kopplat till vårt resultat kan detta vara en förklaring till varför det implicita testet inte korrelerade med det explicita formuläret, att våra respondenter svarade i enlighet med normer och skattade inte sina egentliga tankar kring ämnet. En annan intressant aspekt vi vill belysa kopplat till förklaring på varför de olika måtten inte har korrelerat är politisk korrekthet.

Politisk korrekthet innebär enligt Moss & O'Connor (2019) att försöka undvika och stöta bort sådant som kan uppfattas som stötande innehåll. Detta fenomen kan ha haft en inverkan på resultaten från den explicita mätningen, liksom social önskvärdhet. Det finns en möjlighet att våra respondenter besvarat enkäten utifrån vad som anses vara en korrekt politisk värdering i förhållande till sexism och på så sätt givit oss ett snedvridet resultat. För att undersöka denna aspekten vidare hade vi exempelvis kunnat utöka våra demografiska frågor och inkluderat en fråga som besvarar politisk position. En annan alternativ förklaring till resultatets utfall kan vara att de olika mätinstrumenten faktiskt inte mäter samma sak då IAT riktar in sig mer på basala associationer (Carpenter et al., 2019) medan den moderna sexism skalan är mer politiskt uttalat (Ekehammar et al., 2000).

Premissen bakom IAT är att få fram data på hur snabbt personer sorterar olika stimuli i kombination med olika kategorier, i vår studie ord med positiv och negativ valens. IAT mäter de spontana och omedvetna associationerna och vi kan inte utifrån testet med säkerhet avgöra en persons attityd, även om resultatet säger något om personens spontana ordassociation till exempel kvinnor eller män. Den moderna sexism skalan uppkomst motiverades utifrån ett politiskt perspektiv, att få mer kunskap om det kulturella stereotyperna som appliceras på kvinnor. Detta för att i sin tur förstå varför kvinnor blir diskriminerade, exempelvis inom politiken, på arbetsmarknaden och i hemmet (Ekehammar et al., 2000).

Fördomsfulla attityder och beteenden är inte alltid synliga och medvetna. Det kan vara omedvetet både för den som har ett fördomsfullt beteende och den som utsätts, på grund av att de har internaliserats och anses normalt och går därför obemärkt förbi (Benokraitis & Feagin, 1995). Vårt resultat visar att män inte har samma positiva mönster i sin association till kvinnan i relation till de kvinnliga deltagarna, dock uppvisade männen inte en högre grad av negativa associationer till kvinnan. Diskrimineringen av det kvinnliga könet kan bibehållas av omedvetna handlingar och fördomsfulla attityder, som tidigare nämnt är så pass subtila samt följer normen att den inte uppmärksammas av någon part. Samma process kan även vara aktiva för kvinnor, som vårt resultat lyder visade kvinnorna på en stark

ingrupspreferens vilket visar att även kvinnan har en negativ association till mannen. Bristen på kvinnans samhälleliga makt kan göra att ingrupspreferensen som vi ser i resultaten inte får lika stor påverkan som den vi ser hos männen.

Begränsningar

Våra resultat måste betraktas efter dess begränsningar. En svaghet rör den begränsade tidsperiod som fanns till förfogande för studien. Mer tid hade givit oss mer utrymme för bearbetning samt tid för att samla in fler deltagare till studien för säkerställa urvalets representativitet. Först och främst är det svårt att fånga människors verkliga explicita attityder när det rör känsliga ämnen (Näher & Krumpal, 2012). Det kan därför vara förväntat att respondenterna korrigerar sina svar till en viss grad för att falla inom vad som anses acceptabelt inom normen (att deltagarna inte vill framstå som sexistiska). Som tidigare nämnt kan detta ha påverkat vårt resultat och att vi därför inte lyckats fånga den verkliga bilden av implicita och explicita attityder i relation till varandra. Vi hade ett relativt litet urval som bestod av en majoritet kvinnor, vilket bidrar till en låg statistisk power överlag och speciellt för analyser av resultaten för män. En annan svaghet i studien är att vi inte haft möjlighet att kontrollera deltagarnas miljö när de gör IAT på nätet, vilket betyder att det kan ha påverkat resultatets utfall.

Resultaten vi har erhållit från IAT bidrar också till diskursen som finns kring denna typ av implicita test och dess validitet. En del kritiker ifrågasätter IAT som ett validerat mätinstrument för att studera implicita attityder. En kritik som lyfts är frågan kring hur vi vet om det verkligen är implicita attityder vi mäter. Wallaert et al. (2010) menar att korrigerings av svar kan delvis ske medvetet för att inte uppfattas som diskriminerande, detta har enligt forskarna kunnat bevisats men att det krävs av försökspersonen att vara medveten och aktivt motarbeta testet. En annan kritik som tagits upp är att en del forskare menar på att stereotyp tänkande schema kan aktiveras hos försökspersonerna när de tar del av material som associeras med en specifik grupp (Devine, 1989). Trots att person egentligen har låga respektive höga fördomsfulla tankar kring den specifika gruppen. Det menar att kulturella aspekter spelar in och vilka stereotyper som samexisterar i den miljö man lever i (Lepore & Brown, 1997). Oavsett om stereotypa fördomar aktiveras i IAT så säger resultaten något om de attityder som möjligtvis kan aktiveras i olika sammanhang.

Framtida forskning

En tidig modellering av jämställdhet har betydelse för barns ideologi (Halpern & Perry-Jenkins, 2015). Att växa upp i en kontext av stereotypa könsroller kan ha negativa

konsekvenser i barndomen och därefter, då dessa stereotyper kan begränsa barns utbildnings- och yrkesmässiga ambitioner, upplevda akademiska kompetens, känslomässiga uttryck och sociala utveckling (Liben et al. 2002; Rainey och Rust 1999). Utan förmågan att ifrågasätta socialt föreskrivna könsnormer kan både manliga och kvinnliga barn misslyckas med att inse hela spektrumet av deras kognitiva och sociala kapacitet (Rainey och Rust 1999).

Sammanfattningsvis visar studien att de implicita associationerna till kvinnor inte visade på negativa associationer, men att modern sexism fortfarande är applicerbart i Sverige visades via det explicita måttet. Det är därför viktigt att fortsätta undersöka implicita associationer och explicita attityder till könsgrupper, specifikt till kvinnor, för att få en större förståelse för de diskriminerande strukturerna som råder. Forskarvärlden behöver fortsätta söka svar på varför det inte är jämställt mellan könen i Sverige, för att skapa medvetenhet, hos både barn och vuxna, som i framtiden förhoppningsvis kan leda till förändrade könsattityder och maktbalans mellan könen. Vi hoppas att denna studie om generella attityder och associationer till kvinnor är en intresseväckande start för framtida forskning att ta vid.

Slutsats

Denna studie har bidragit med intressanta resultat gällande generella attityder till kvinnan i Sverige. Resultaten visade att kvinnor associerade sin egen könsgrupp med ord av positiv valens medan männen inte uppvisade något signifikant association till endera könsgruppen. Detta var ett oväntat resultat, då vi förväntat oss att både kvinnor och män skulle associera kvinnan negativt i IAT. Den moderna sexismskalan användes för att mäta modern sexism, det vill säga explicit sexism. Resultaten visade att männen uppvisade en högre grad av modern sexism i relation till de kvinnliga deltagarna i studien. Detta resultat var förväntat och visar på att modern sexism är applicerbart även i Sverige idag. IAT och den moderna sexismskalan visade ingen signifikant korrelation och därmed indikerar att skalorna inte mäter samma sak, eventuellt att yttre faktorer påverkat resultaten (exempelvis social önskvärdhet). Avslutningsvis har denna studie utökat tidigare forskning gällande attityder gentemot kvinnor, som tidigare kollat på specifika könsstereotypa egenskaper, och öppnat upp för en diskussion rörande mer generella attityder gentemot kvinnor i Sverige.

Referenser

- Allport, G. W. (1954). *The nature of prejudice*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Ashburn-Nardo, L., Voils, C., & Monteith, M. (2001). Implicit associations as the seeds of intergroup bias: How easily do they take root?. *Journal Of Personality And Social Psychology, 81*(5), 789-799. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.81.5.789>
- Axell, C., & Boström, J. (2019). Technology in children's picture books as an agent for reinforcing or challenging traditional gender stereotypes. *International Journal Of Technology And Design Education, 31*(1), 27-39. <https://doi.org/10.1007/s10798-019-09537-1>
- Baron, A. S., & Banaji, M. R. (2006). The development of implicit attitudes: Evidence of race evaluations from ages 6, 10, and adulthood. *Psychological Science, 17* (1), 53-58. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9280.2005.01664.x>
- Benokraitis, N. V., & Feagin, J. R. (1995). *Modern sexism: Blatant, subtle, and covert discrimination* (2nd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Berk, L. E. (2009). *Child development* (8th ed.). Boston: Pearson Education, Inc.
- Billig, M. (1985). Prejudice, categorization and particularization: From a perceptual to a rhetorical approach. *European Journal Of Social Psychology, 15*(1), 79-103. <https://doi.org/10.1002/ejsp.2420150107>
- Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 3 uppl. Malmö: Liber.
- Carpenter, T. P., Pogacar, R., Pullig, C., Kouril, M., Aguilar, S., LaBouff, J., Isenberg, N., & Chakroff, A. (2019). Survey-software implicit association tests: A methodological and empirical analysis. *Behavior Research Methods, 51*(5), 2194–2208. <https://doi.org/10.3758/s13428-019-01293-3>
- Crosby, F., Bromley, S., & Saxe, L. (1980). Recent unobtrusive studies of Black and White discrimination and prejudice: A literature review. *Psychological Bulletin, 87*(3), 546-563. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.87.3.546>
- De Houwer, J., & De Bruycker, E. (2007). The implicit association test outperforms the extrinsic affective Simon task as an implicit measure of inter-individual differences in attitudes. *British Journal of Social Psychology, 46*(2), 401–421. <https://doi.org/10.1348/014466606X130346>
- Devine, P. G. (1989). Stereotypes and prejudice: Their automatic and controlled components. *Journal of Personality and Social Psychology, 56*, 5-18. <https://doi.org/10.1037/00223514.56.1.5>
- Dunham, Y., Chen, E. E., & Banaji, M. R. (2013). Two signatures of implicit intergroup attitudes: Development invariance and early enculturation. *Psychological Science, 24*, 860-868. <https://doi.org/10.1177/0956797612463081>
- Eagly, A. H., Mladinic, A., & Otto, S. (1991). Are women evaluated more favorably than men?: An analysis of attitudes, beliefs, and emotions. *Psychology of Women Quarterly, 15*(2), 203–216. <https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.1991.tb00792.x>

- Ebert, I. D., Steffens, M. C., & Kroth, A. (2014). Warm, but maybe not so competent?—Contemporary implicit stereotypes of women and men in Germany. *Sex Roles: A Journal of Research*, 70(9–10), 359–375. <https://doi-org.ludwig.lub.lu.se/10.1007/s11199-014-0369-5>
- Ehrlich, H. J. (1973). *The social psychology of prejudice*. New York: Wiley.
- Ekehammar, B., Akrami, N., & Araya, T. (2000). Development and validation of Swedish classical and modern sexism scales. *Scandinavian Journal of Psychology*, 41(4), 307–314. <https://doi.org/10.1111/1467-9450.00203>
- European Institute for Gender Equality (n.d.). <https://eige.europa.eu/gender-equalityindex/2021/country/SE>
- Gawronski, B., De Houwer, J., & Sherman, J. (2020). Twenty-Five Years of Research Using Implicit Measures. *Social Cognition*, 38(1995), s1-s25. <https://doi.org/10.1521/soco.2020.38.supp.s1>
- Glick, P., & Fiske, S. (1996). The Ambivalent Sexism Inventory: Differentiating hostile and benevolent sexism. *Journal Of Personality And Social Psychology*, 70(3), 491–512. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.70.3.491>
- Greenwald, A. G., & Banaji, M. R. (1995). Implicit social cognition: Attitudes, self-esteem, and stereotypes. *Psychological Review*, 102, 4–27. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.102.1.4>
- Greenwald, A. G., & Lai, C. K. (2020). Implicit social cognition. *Annual Review of Psychology*, 71, 419–445. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-010419-050837>
- Greenwald, A. G., McGhee, D., & Schwartz, J. (1998). Measuring individual differences in implicit cognition: The implicit association test. *Journal Of Personality And Social Psychology*, 74(6), 1464–1480. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.74.6.1464>
- Greenwald, A. G., Nosek, B. A., & Banaji, M. R. (2003). “Understanding and using the Implicit Association Test: I An improved scoring algorithm”: Correction to Greenwald et al (2003). *Journal of Personality and Social Psychology*, 85(3), 481. <https://doi.org/10.1037/h0087889>
- Gustafsson Sendén, M., Klysing, A., Lindqvist, A., & Renström, E. A. (2019). The (not so) changing man: Dynamic gender stereotypes in Sweden. *Frontiers in Psychology*, 10(January), 1–17. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00037>
- Halpern, H., & Perry-Jenkins, M. (2015). Parents’ Gender Ideology and Gendered Behavior as Predictors of Children’s Gender-Role Attitudes: A Longitudinal Exploration. *Sex Roles*, 74(11–12), 527–542. <https://doi.org/10.1007/s11199-015-0539-0>
- Heilman, M. E. (1995). Sex Stereotypes and Their Effects in the Workplace: What We Know and What We Don’t Know. *Journal of Social Behavior & Personality*, 10(4), 3–26. <https://doi.org/10.1017/CBO9781107415324.004>
- Higgins, E. T., & King, G. (1981). Accessibility of social constructs: Information-processing consequences of individual and contextual variability. In N. Cantor & J. E Kihlstrom (Eds.), *Personality and social interaction* (pp. 69–121). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Hilton, J. L. & von Hippel, W. (1996). Stereotypes. *Annual Review of Psychology*, 47, 237–271. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.47.1.237>

- Holtgraves, T. (2004). Social Desirability and Self-Reports: Testing Models of Socially Desirable Responding. *Personality And Social Psychology Bulletin*, 30(2), 161-172. <https://doi.org/10.1177/0146167203259930>
- Johnson, A. G. (2006). *Privilege, power, and difference* (2nd ed.). Boston: McGraw-Hill.
- Jost, J. T. (2020). *A theory of system justification*. Harvard University Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctv13qfw6w>
- Jost, J. T., & Banaji, M. (1994). The role of stereotyping in system-justification and the production of false consciousness. *British Journal Of Social Psychology*, 33(1), 1-27. doi: <https://doi.org/10.1111/j.2044-8309.1994.tb01008.x>
- Jost, J. T., Banaji, M., & Nosek, B. (2004). A Decade of System Justification Theory: Accumulated Evidence of Conscious and Unconscious Bolstering of the Status Quo. *Political Psychology*, 25(6), 881-919. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9221.2004.00402.x>
- Jost, J. T., Burgess, D., & Mosso, C. O. (2001). Conflict of legitimation among self, group, and system. The integrative potential of system justification theory. (s. 363-388). I J. Jost & B. Major (red.), *The psychology of legitimacy. Emerging perspectives on ideology, justice and intergroup relations*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Jost, J. T., & Hunyady, O. (2005). Antecedents and Consequences of System-Justifying Ideologies. *Current Directions In Psychological Science*, 14(5), 260-265. <https://doi.org/10.1111/j.09637214.2005.00377.x>
- Kilianski, S., & Rudman, L. (1998). Wanting it both ways: Do women approve of benevolent sexism?. *Sex Roles*, 39(5/6), 333-352. <https://doi.org/10.1023/A:1018814924402>
- Kite, M., & Whitley, B. (2016). *Psychology of prejudice and discrimination*. London: Routledge.
- Lepore, L., & Brown, R. (1997). Category and stereotype activation: Is prejudice inevitable? *Journal of Personality and Social Psychology*, 72(2), 275-287. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.72.2.275>
- Liben, L., Bigler, R., & Krogh, H. (2002). Language at Work: Children's Gendered Interpretations of Occupational Titles. *Child Development*, 73(3), 810-828. <https://doi.org/10.1111/14678624.00440>
- Lindqvist, A., Gustafsson Sendén, M., & Renström, E. A. (2020). What is gender, anyway: a review of the options for operationalising gender. *Psychology & Sexuality*, 1-13. <https://doi.org/10.1080/19419899.2020.1729844>
- Lippman, W. (1922). *Public opinion*. New York: Macmillan.
- McIntosh, P. (1988). *White privilege and male-privilege: A personal account of coming to see correspondences through work in women's studies*. Wellesley, MA: Wellesley Centers for Women.
- Moss, J. T., & O'Connor, P. J. (2020). Political correctness and the alt-right: The development of extreme political attitudes. *PLoS ONE*, 15(10). <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0239259>

- Nosek, B. A., Greenwald, A. G., & Banaji, M. R. (2005). Understanding and Using the Implicit Association Test: II Method Variables and Construct Validity. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 31(2), 166–180. <https://doi.org/10.1177/0146167204271418>
- Näher, A.-F., & Krumpal, I. (2012). Asking sensitive questions: The impact of forgiving wording and question context on social desirability bias. *Quality & Quantity: International Journal of Methodology*, 46(5), 1601–1616. <https://doi.org/10.1007/s11135-011-9469-2>
- Olson, M., & Fazio, R. (2003). Relations Between Implicit Measures of Prejudice: What Are We Measuring?. *Psychological Science*, 14(6), 636-639. https://doi.org/10.1046/j.09567976.2003.psci_1477.x
- Owuamalam, C. K., Rubin, M., & Spears, R. (2019a). Revisiting 25 years of system motivation explanation for system justification from the perspective of social identity model of system attitudes. *British Journal of Social Psychology*, 58(2), 362– 381. <https://doi.org/10.1111/bjso.12285>
- Owuamalam, C. K., Rubin, M., & Spears, R. (2019b). Is a system motive really necessary to explain the system justification effect? A response to Jost (2019) and Jost, Badaan, Goudarzi, Hoffarth, and Mogami (2019). *British Journal Of Social Psychology*, 58(2), 393-409. <https://doi.org/10.1111/bjso.12323>
- Owuamalam, C. K., & Spears, R. (2020). Do humans possess an autonomous system justification motivation? A Pupillometric test of the strong system justification thesis. *Journal Of Experimental Social Psychology*, 86, 103897. <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2019.103897>
- Pardal, V., Alger, M., & Latu, I. (2020). Implicit and explicit gender stereotypes at the bargaining table: Male counterparts' stereotypes predict women's lower performance in dyadic face-to-face negotiations. *Sex Roles: A Journal of Research*, 83(5–6), 289–302. <https://doi.org/10.1007/s11199-019-01112-1>
- Porter, J. (1971). Black child, white child: The development of racial attitudes. *Journal Of School Psychology*, 9(3), 368-369. [https://doi.org/10.1016/0022-4405\(71\)90101-4](https://doi.org/10.1016/0022-4405(71)90101-4)
- Proshansky, H. M. (1966). The development of intergroup attitudes. I L. W. Hoffman & M. L. Hoffman (Eds.), *Review of child development research* (Vol.2, pp. 311-371). New York: Russell Sage Foundation.
- Rainey, A., & Rust, J. (1999). Reducing Gender Stereotyping in Kindergartners. *Early Child Development And Care*, 150(1), 33-42. <https://doi.org/10.1080/0300443991500103>
- Rudman, L., & Goodwin, S. (2004). Gender Differences in Automatic In-Group Bias: Why Do Women Like Women More Than Men Like Men?. *Journal Of Personality And Social Psychology*, 87(4), 494-509. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.87.4.494>
- Rudman, L. A., Greenwald, A. G., Mellott, D. S., & Schwartz, J. L. K. (1999). Measuring the automatic components of prejudice: Flexibility and generality of the Implicit Association Test. *Social Cognition*, 17, 437-465. <https://doi.org/10.1521/soco.1999.17.4.437>

- Statistiska Centralbyrån. (2020). *På tal om kvinnor och män: Lathund om jämställdhet 2020*.
<http://jamda.ub.gu.se/handle/1/833>
- Steffens, M. (2005). Implicit and Explicit Attitudes Towards Lesbians and Gay Men. *Journal Of Homosexuality*, 49(2), 39-66. https://doi.org/10.1300/J082v49n02_03
- Storage, D., Charlesworth, T., Banaji, M., & Cimpian, A. (2020). Adults and children implicitly associate brilliance with men more than women. *Journal Of Experimental Social Psychology*, 90, 104020. <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2020.104020>
- Swim, J., Aikin, K., Hall, W., & Hunter, B. (1995). Sexism and racism: Old-fashioned and modern prejudices. *Journal Of Personality And Social Psychology*, 68(2), 199-214.
<https://doi.org/10.1037/0022-3514.68.2.199>
- Swim, J., & Cohen, L. (1997). Overt, Covert, And Subtle Sexism: A comparison between the Attitude Toward Women and Modern Sexism Scales. *Psychology Of Women Quarterly*, 21(1), 103-118. <https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.1997.tb00103.x>
- Tajfel, H. (1981). *Human groups and social categories: Studies in social psychology*. Cambridge, England: Cambridge University Press.
- Tobena, A., Marks, I., & Dar, R. (1999). Advantages of bias and prejudice: an exploration of their neurocognitive templates. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, 23(7), 1047-1058.
[https://doi.org/10.1016/S0149-7634\(99\)00036-6](https://doi.org/10.1016/S0149-7634(99)00036-6)
- Wallaert, M., Ward, A., & Mann, T. (2010). Explicit control of implicit responses: Simple directives can alter IAT performance. *Social Psychology*, 41(3), 152–157.
<https://doi.org/10.1027/1864-9335/a000022>